

Het aanbrengen van houtenpalen brengt risico's met zich mee. De belangrijkste risico's zijn het wegschieten van de paal van de oplanger, het uit het hijsmiddel vallen van de paal of oplanger, de vrijval van de lier, het op scherp hangen van het valblok en de toepassing van een kettingzaagmachine.

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> - voer altijd een LMRA uit - doe en noteer altijd de interne opstellingskeuring - wees altijd op de hoogte van de lokale VGM-regels, terreinvoorschriften en bedrijfshulporganisatie (aanwezigheid EHBO-koffer, brandblusser, mobiele telefoon, alarmkaart) - maak duidelijke afspraken over taakverdeling en communicatie (wie en hoe) - spreek elkaar aan op onveilige handelingen 	<p>1.4 1.10 1.5/1.8</p> <p>1.4/1.5</p> <p>1.1</p>
Fysieke (over)belasting	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik de aanwezige (en gekeurde) hulpmiddelen. Laat zoveel mogelijk de kraan/shovel het werk doen. - wissel de werkzaamheden af (met elkaar) - vermijd zoveel mogelijk ongunstige werkhoudingen - gebruik PBM: beschermende kleding, werkhandschoenen, gehoorbescherming 	<p>5.5.1</p> <p>5.5.5 5.7.1/5.7.5</p>
Struikelen, uitglijden, vallen	<ul style="list-style-type: none"> - oplossingen om valrisico verder te voorkomen, moeten nog nader worden uitgewerkt in samenwerking tussen werkgevers en werknemers in de funderingsbranche - zorg te allen tijde voor collectieve valbescherming zoals randbeveiliging en leuningen voor zover dit mogelijk is - markering/afzetten sleuven en putten - werkterrein vlak voorzien van zandlaag, voldoende draagkrachtig en vrij van drek, uitsteeksel en water - werkplek netjes houden, geen voorwerpen laten rondslingeren - indien noodzakelijk draglineschotten gebruiken met de juiste benodigde afmetingen - gebruik PBM: goed veiligheidsschoeisel (goed profiel) en bij werken op hoogte en/of op risicovolle plaatsen is passende persoonlijke valbeveiliging (harnas, lijn en valdemper) verplicht als collectieve valbescherming ontbreekt 	<p>5.1</p> <p>1.11/5.5.3</p> <p>5.3 5.2.3</p> <p>5.7.3/5.7.8</p>
Bekneld raken	<ul style="list-style-type: none"> - houd zicht op elkaar - let op oplieren kabels recht op trommel - niet direct voor of achter de rupsen gaan staan - goede communicatie met de machinist - hanteer minimaal 1 meter ruimte rond piket - tijdig afstand nemen 	<p>5.17</p> <p>5.16 1.6</p> <p>5.17</p>

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Vallende voorwerpen	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik bij het hijsen van houten palen alleen een grommer, hijsband, staalstrop of ketting - gebruik bij het hijsen van een oplanger alleen een grommer of hijsband - plaats de oplanger goed op de paal om wegschieten te voorkomen. Maak eventueel de kop passend voor de desbetreffende oplanger - voorkom het op scherp hangen van het valblok - pas op bij de vrijval van de lier - vermijd bomen en overhangende takken - gebruik PBM: veiligheidshelm, werkhandschoenen 	<p>5.21</p> <p>5.21</p> <p>5.7.2/5.7.5</p>
Omvallen funderingsmachine	<ul style="list-style-type: none"> - werkterrein droog, vlak met voldoende draagvermogen, op 1 niveau zonder sleuven en/of obstakels - omstanders buiten valbereik funderingsmachine houden 	<p>5.2.3</p> <p>5.8</p>
Elektrocutie, schade aan kabels en leidingen	<ul style="list-style-type: none"> - check KLIC-melding (houd rekening met mogelijke kabels en leidingen in de grond/gebruik het "kabel- en leidingvrij tracé-formulier") - zorg voor een goed zicht bijvoorbeeld bij bovengrondse obstakels. Markeer de werkplek en hanteer afstand - stop werkzaamheden bij onweer. Algemene regel: 10 tellen tussen lichtflits en donderslag is ongeveer 3 kilometer afstand - eventueel draglineschotten gebruiken met de juiste benodigde afmetingen 	<p>5.20</p> <p>5.6.3</p> <p>3.11/5.15</p> <p>5.2.3</p>
Brand- en/of ontploffingsgevaar	<ul style="list-style-type: none"> - voorkom het vrijkomen van brandbare stoffen en/of gassen in de directe nabijheid van het werk - zorg bij iedere activiteit voor een brandblusser binnen handbereik 	<p>5.9.4</p>
Gehoorbeschadiging	<ul style="list-style-type: none"> - gebruik van geluiddempend materiaal - zo veel mogelijk uit buurt van geluidsbron blijven - gebruik PBM: gehoorbescherming 	<p>5.6.1</p> <p>5.7.4</p>
Gebruik kettingzaag	<ul style="list-style-type: none"> - reinig de motorzaag nooit met een draaiende motor - bij het lopen met een kettingzaag moet de kettingrem zijn ingeschakeld - laat een motorzaag nooit onbeheerd draaien - benader de bedieningsman nooit van achteren, maar zorg dat hij je duidelijk ziet aankomen. - pas op voor koolmonoxidevergiftiging bij het werken in een besloten ruimte - zorg dat op de werkplek een verbandtrommel aanwezig is - gebruik PBM: veiligheidshelm, gehoorbescherming, veiligheidsbril of een gelaatsscherm, werkhandschoenen, veiligheidsschoeisel, veiligheidsbroek - gebruik bij het korten van tropisch hardhout altijd een adembeschermingsmiddel 	<p>5.2.2</p> <p>3.1</p> <p>5.9</p> <p>5.7.2/5.7.4/5.7.6/ 5.7.5/5.7.3/5.7.10</p> <p>5.7.7</p>

gevaar/risico	wat kun je doen? / mogelijke maatregelen	meer info?*
Schadelijke (uitlaat)gassen, stoffen	- zet indien mogelijk de motor uit en voorkom onnodig hoge toerentallen	5.4.1
	- werk zoveel mogelijk met de wind in de rug en probeer de afstand tot de verbrandingsmotor zo groot mogelijk te houden	5.4.1
	- houd de deur van de cabine zoveel mogelijk gesloten	5.4.1
	- plaats verbrandingsmotoren zoveel mogelijk buiten een (semi-) besloten werkomgeving/bouwput, voer uitlaatgassen hoog af en/of ventileer voldoende	3.1
	- kijk voor meer maatregelen aangaande het verminderen van blootstelling aan gevaarlijke stoffen in de Arbocatalogus via deze link .	
Onveilige middelen/gereedschappen	- zorg voor een werkende slangbreukbeveiliging	1.10/5.2.2
	- controleer hydrauliekleidingen en -koppelingen op beschadigingen en vervang deze zo nodig	1.10/5.2.2
	- gebruik PBM: eventueel adembescherming	5.7.7
	- gebruik alleen goedgekeurde middelen/gereedschappen	5.2.2
	- controleer voor gebruik alle middelen/gereedschappen op beschadiging, missen onderdelen e.d.	5.2.2
	- voorkom overbelasting van hijs- en hefmiddelen	5.21

* In het Vakboekje Veilig Funderen, tweede ongewijzigde druk, 2014, ISBN: 978-90-819180-0-8, is nog meer informatie te vinden. Te bestellen via www.funderingsbedrijf.nl. Deze tabel is ontleend aan het Vakboekje Veilig Funderen, hoofdstuk 2.12.